

SKA 301
PERKEMBANGAN KELUARGA MALAYSIA

TAJUK

PERKEMBANGAN DAN KESINAMBUNGAN
KAMPUNG SESAPAN BATU REMBAU

PENSYARAH

ENCIK NORHALIM BIN HAJI IBRAHIM

OLEH

AB.RAHIM BIN OTHMAN
RAHMAD BIN MUSA

39356
39959

[Bac. Pend. Bimbingan & Kaunseling]
KUMPULAN 45

Jabatan Pengajian Pembangunan Keluarga
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Pertanian Malaysia
Serdang

10 Oktober, 1995

SKA 301
PERKEMBANGAN KELUARGA MALAYSIA

TAJUK

PERKEMBANGAN DAN KESINAMBUNGAN
KAMPUNG SESAPAN BATU REMBAU

PENSYARAH

ENCIK NORHALIM BIN HAJI IBRAHIM

OLEH

AB.RAHIM BIN OTHMAN
RAHMAD BIN MUSA

39356
39959

[Bac. Pend. Bimbingan & Kaunseling]
KUMPULAN 45

Jabatan Pengajian Pembangunan Keluarga
Fakulti Ekologi Manusia
Universiti Pertanian Malaysia
Serdang

10 Oktober, 1995

PRAKATA

Bismillahirrahmanirrahim.

Segala pujian bagi Allah pencipta seluruh alam.

Selawat dan salam ke atas junjungan Nabi Muhammad S.A.W

Bersyukur kami kehadiran Allah S.W.T atas limpah kurnia dan hidayah-Nya maka dapatlah kami menyiapkan kertas kerja ilmiah ini yang bertajuk **"Kesinambungan dan Perubahan Kekeluargaan Sesapan Batu Rembau"** bagi kursus SKA 301 [Perkembangan Keluarga Manusia].

Kesempatan ini juga kami ingin merakamkan jutaan terima kasih yang tidak terhingga kepada **Encik Norhalim bin Haji Ibrahim** selaku pensyarah SKA 301 yang telah banyak memberikan nasihat, pandangan, tinjau ajar serta bimbingan dari masa ke semasa kepada kami dalam usaha untuk menyiapkan kertas kerja ini. Di atas kerjasama dan panduan serta kesediaan Encik Norhalim meluangkan masa tanpa mengira waktu telah banyak membantu kami menulis kertas kerja ini dengan jayanya.

Sekalung penghormatan dan terima kasih juga diucapkan kepada Tuan Haji Sulaiman Isa [Datuk Empat] dan ketua-ketua suku, Tuan Haji Idris Ripin [Ketua Kampung] dan JKKK, Encik Daud Kassim [Ketua UMNO] dan AJK, Encik Mohamad Fauzi Daud [Ketua Pemuda UMNO] dan AJK, Puan Noraizan Ibrahim [Ketua Wanita UMNO] dan AJK, Tuan Haji Yusuf Samsuddin [Ketua Belia 4B] dan AJK, Encik Mokhtar Jalil [Nazir Masjid] dan AJK serta masyarakat Kampung Sesapan Batu Rembau amnya kerana telah banyak membantu kami mendapatkan maklumat serta memberi panduan kepada kami. Hanya Allah jua yang dapat membalasnya.

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
Prakata	i
Kandungan	ii
Biodata Kampung Sesapan Batu Rembau	iv
1.0 Bagaimana Kampung Sesapan Batu Rembau mendapat nama.	1
1.1 Pemilihan Nama Sesapan Batu Rembau	1
1.1.1 Versi Pertama	1
1.1.2 Versi Kedua	2
1.2 Pemilihan Nama Rembau	5
2.0 Punca-punca yang menolak masyarakat keluar dari Rembau.	6
2.1 Faktor-faktor yang menarik masyarakat berhijrah ke Sesapan Batu Rembau.	8
3.0 Sejarah pembukaan Sesapan Batu Rembau	10
3.1 Bila dibuka	10
3.2 Siapa yang membuka	10
3.3 Cara masyarakat datang ke Sesapan batu Rembau	11
4.0 Politik masyarakat Sesapan Batu Rembau	13
4.1 Datuk Empat dan peranannya	14
4.1.1 Pemilihan Datuk Empat	14
4.1.2 Bidang kuasa Datuk Empat	15
4.1.3 Peranan dan tugas Datuk Empat	16

5.0	Adat istiadat masyarakat Sesapan batu Rembau	27
5.1	Hutang darah dibayar darah	27
5.2	Adat perkahwinan	31
5.2.1	Adat merisik	31
5.2.2	Adat menghantar cincin tanya	34
5.2.3	Adat bertunang	40
5.2.3.1	Adat pantang larang semasa bertunang	42
5.2.4	Adat nikah kahwin	45
5.2.4.1	Keperluan wajib adat semasa upacara akad nikah.	45
5.2.4.2	Adat yang tidak wajib tetapi telah menjadi tradisi.	46
5.2.4.3	Adat nikah gantung atau nikah hukum	49
5.2.5	Adat Bersalah-salahan	52
5.2.5.1	Adat bersalah-salahan di luar rumah	53
5.2.5.2	Adat bersalah-salahan di dalam rumah	54
5.2.6	Prosedur hukuman bersalah-salahan	60
6.0	Sistem pentadbiran Kampung Sesapan Batu Rembau	62
6.1	Sejarah pentadbiran kampung	62
6.2	Suku-suku di Kampung Sesapan Batu Rembau	63
6.3	Carta Organisasi Adat Sesapan Batu Rembau	64
6.4	Organisasi-organisasi pentadbiran kampung	65
7.0	Rumah Kediaman dan perubahan	73
8.0	Perkembangan sistem ekonomi	74
9.0	Kesimpulan	78

Papan tanda menunjukkan alamat
Kampung Sesapan Batu Rembau dan
ucapan selamat datang.

Papan tanda menunjukkan alamat
Kampung Sesapan Batu Rembau dan
ucapan selamat datang.

BIODATA KAMPUNG SESAPAN BATU REMBAU

1. Nama kampung : Kampung Sesapan Batu Rembau
2. Pekan : Beranang
3. Daerah : Hulu Langat
4. Negeri : Selangor Darul Ehsan
5. Jumlah Rumah : 145 buah
6. Jarak kampung : 3.5 km
7. Asal Penduduk : Rembau, Negeri sembilan
8. Kedudukan : Sempadan antara Negeri Sembilan dengan Selangor
9. Pekerjaan Penduduk : Sektor kerajaan, swasta dan sendiri
10. Agama : 100% Islam
11. Adat : Pepatih [sistem kesukuan]
12. Kemudahan Asas : Lengkap
13. Kenderaan Penduduk : Kereta, motosikal dan basikal
14. Tempat Penduduk Berkumpul : - Masjid
- Surau
- Kedai kopi
- Balai raya
15. Bahasa Perantaraan : Dialek Negeri Sembilan

2.0 Punca-Punca Yang Menolak Masyarakat Keluar Dari Rembau

Berdasarkan temubual yang dijalankan, didapati ada dua faktor utama yang menolak penduduk asal kawasan Rembau Negeri Sembilan ini untuk berhijrah ke kawasan luar Negeri Sembilan.

i. Tidak Mewarisi Harta Pusaka

Di dalam Sistem Adat Perpatih khususnya di kawasan Rembau Negeri Sembilan, saudara atau waris lelaki tidak diperuntukkan harta pusaka peninggalan keluarga mereka sebaliknya semua harta pusaka yang ditinggalkan diwarisi oleh saudara-saudara perempuan.

Akibat tidak memperoleh sedikitpun tanah peninggalan keluarga menyebabkan golongan lelaki di kawasan Rembau ini berasa kecewa kerana undang-undang adat telah menetapkan begitu. Kekecewaan yang dialami inilah yang menjadi salah satu faktor menolak mereka untuk keluar dari bumi Rembau untuk mencari harta khususnya tanah untuk dijadikan sebagai tempat tinggal dan kawasan bercucuk-tanam bagi tujuan menyara diri dan keluarga.

ii. Perebutan Emas Peninggalan Ibu

Kebiasaannya apabila ibu meninggal dunia, khususnya di

Rembau pada masa itu, barang-barang kemas akan dibahagikan kepada anak-anak perempuan yang ditinggalkan oleh si mati iaitu ibu. Peninggalan barang-barang kemas di antara anak-anak perempuan ini biasanya berakhir dengan rasa tidak puas hati di antara satu sama lain. Rasa tidak puas hati ini selalunya berpunca daripada:

- i. Anak perempuan yang tua membolot semua barang-barang kemas tersebut kerana beranggapan bahawa dia yang peling berhak kerana faktor usia.
- ii. Pembahagian barang-barang kemas yang tidak seimbang di antara satu sama lain dari segi saiz dan nilainya.
- iii. Ada unsur-unsur penipuan di mana salah seorang daripada adik-beradik perempuan pada saat-saat akhir kematian ibu iaitu dalam suasana nazak telah menyembunyikan barang-barang kemas itu untuk tujuan dimiliki.

Akibat daripada tiga faktor di atas, menyebabkan ada di anantara saudara perempuan yang merajuk hati kerana marah dan kecewa disebabkan tidak dapat mewarisi emas peninggalan arwah ibu. Kesan daripada perasaan merajuk ini juga adalah salah satu faktor yang menolak penduduk kawasan Rembau membawa diri keluar dari bumi Rembau bagi menghilangkan rasa luka di hati akibat perbuatan saudara-saudara perempuan tadi.

Berdasarkan faktor-faktor di atas, ada dua sebab yang memungkinkan sesebuah keluarga dari Rembau meninggalkan bumi Rembau sama ada suaminya yang kecewa kerana tidak memiliki tanah pusaka ataupun isterinya yang merajuk hati kerana tidak dapat memiliki barangan emas peninggalan aruah ibunya. Ini semua berlaku akibat tiada kejujuran dan perasaan tamak yang menebal di antara adik-beradik perempuan yang lain.

2.1 Faktor Yang Menarik Masyarakat Berhijrah ke SSB

Di samping faktor-faktor yang menolak penduduk Rembau untuk berhijrah keluar mencari penempatan baru, ada beberapa faktor yang menarik perhatian mereka untuk membuka penempatan baru.

i. Tempat Yang Dipilih Menepati Keadaan Fizikal Tempat Asal

Kumpulan peneroka yang datang dari Rembau Negeri Sembilan ini, pada keseluruhannya mempunyai aktiviti kehidupan yang sama terutama dalam bidang pekerjaan. Pada waktu pagi mereka menoreh getah dan pada waktu petangnya turun ke sawah. Apa yang menyeronokkan dan menyakinkan kumpulan penduduk ini ialah tempat yang ingin diteroka boleh ini mempunyai ciri-ciri persamaan dari segi bentuk fizikal

muka buminya iaitu ada tanah daratan dan ada tanah lembah untuk dijadikan sawah. Jadi di sini, faktor muka bumi yang selaras dengan tempat asal mereka menjanjikan keselesaan untuk meneruskan aktiviti hidup dengan lebih bermakna. Mereka tidak perlu membuat apa-apa perubahan atau penyesuaian pada diri mereka sebaliknya hanya meneruskan aktiviti di tempat asal di kawasan yang baru diteroka.

ii. Di Luar Cengkaman Atau Pengaruh Adat

Dari segi kedudukan kawasan yang dipilih ini, ianya berada di dalam peta Negeri Selangor. Namun begitu tempat ini berada di sempadan pemisah di antara Negeri Selangor dengan Negeri Sembilan. Menurut ceritanya pihak lelaki yang kecewa kerana tidak dapat mewarisi harta pusaka semasa di Rembau telah bertekad untuk keluar dari cengkaman Adat Perpatih terutama dalam aspek pembahagian harta peninggalan.

Jadi dengan pemilihan tempat ini, mereka secara rasminya keluar dari kongkongan Adat Perpatih kerana telah berada di luar Negeri Sembilan iaitu Selangor. Walaupun kawasan ini di luar negeri asal mereka namun begitu kedudukannya yang bersempadan masih lagi boleh dianggap hampir dengan tempat asal mereka.

Dengan berada di luar pengaruh adat ini, mereka boleh mencorakkan suatu sistem adat yang baru yang lebih liberal dan tidak begitu mengecewakan pihak lelaki dari segi pembahagian harta pusaka yang ditinggalkan oleh ibu bapa yang meninggal dunia.